

**Ter 'advisering aan de gemeenteraad' voor de
commissievergadering van**

31 oktober 2019

Portefeuille **35**
Agendapunt **0**
Datum besluit B&W **24 september 2019**

Onderwerp

Uitvraag voor dienstverlening aanvullende ondersteuning Wet maatschappelijke ondersteuning: Ambulante ondersteuning, Dagbesteding, Hulp bij het huishouden, Maatschappelijke opvang en Beschermd wonen en Logeeropvang 2021 tot 2027.

De commissie wordt gevraagd aan de gemeenteraad het volgende advies uit te brengen

1. Kennis te nemen van de wethoudersbrief 'Inrichting Buurteams Amsterdam' en 'uitvraag voor dienstverlening aanvullende ondersteuning Wmo 2021' waarin de gemeenteraad wordt geïnformeerd over een nieuw stelsel van sociale zorg in Amsterdam. Daarbij maakt Amsterdam de beweging naar twee herkenbare, lokale en naast elkaar opererende **teams in het sociaal domein**: de Buurteams Amsterdam en de Ouder- en Kindteams. In de wethoudersbrief wordt de gemeenteraad tevens geïnformeerd over de uitvraag voor dienstverlening in dat nieuwe stelsel ten aanzien van de **aanvullende ondersteuning Wmo**: ambulante ondersteuning, dagbesteding, hulp bij het huishouden, maatschappelijke opvang/beschermd wonen en logeeropvang.
2. In te stemmen met het voorbereiden van de **uitvraag voor dienstverlening** aanvullende ondersteuning Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo): Hulp bij het huishouden (Hbh), Ambulante ondersteuning (AO), Dagbesteding (DB), Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen (MO/BW) en Logeeropvang (LO) voor de komende contractperiode vanaf 1 januari 2021. Bij de voorbereiding van de uitvraag voor dienstverlening hanteren we de volgende uitgangspunten om nader te onderzoeken en vorm te geven in de uitvoeringsfase:
  - a. De **periode** waarvoor de gemeente de uitvraag voor dienstverlening wil verstrekken loopt van 2021 tot 2027. Deze termijn staat gelijk aan de periode voor de opdracht aan de Buurteams Amsterdam. Dit geeft Buurteams Amsterdam en de partijen die gecontracteerd worden voor de aanvullende Wmo-voorzieningen duidelijkheid. Beiden kunnen de periode gebruiken om hun opgave en de onderlinge samenwerking uit te werken. Op welke wijze deze periode wordt ingevuld met een initieel contract en opties tot verlenging wordt nog nader uitgewerkt.
    - I. De keuze of de uitvraag voor dienstverlening voor de uitvoering van de aanvullende ondersteuning Wmo via aanbesteding of subsidie wordt verstrekt, wordt in het najaar van 2019 aan het college van B&W voorgelegd.
  - b. Het **aantal aanbieders per Wmo voorziening** dat gecontracteerd wordt, kent een maximum met het oog op een werkbare zorginfrastructuur en kostenbeheersing. Het aantal aanbieders zal ten opzichte van de huidige situatie niet verder worden

---

uitgebreid en zal voor een aantal Wmo voorzieningen worden beperkt. Gedacht wordt aan de volgende richting voor het aantal aanbieders per Wmo voorziening:

- I. Voor Ambulante ondersteuning geldt dat het grootste deel van de ondersteuning (circa 80% van de huidige cliënten) vanaf 1 januari 2021 geboden wordt als ondersteuning vanuit Buurteams Amsterdam. Het aantal aanbieders wat aanvullende (specialistische) ambulante ondersteuning levert wordt verminderd ten opzichte van de huidige 55 aanbieders, gedacht wordt aan 15-25 aanbieders.
  - II. Het aantal algemene Dagbestedingsaanbieders wordt verminderd ten opzichte van het huidige aantal van 41, gedacht wordt aan 15-20 aanbieders. Voor arbeidsmatige dagbesteding wordt gedacht aan 7-14 aanbieders.
  - III. Voor Hulp bij het huishouden het huidige aantal van 18 aanbieders als maximum aanhouden.
  - IV. Voor Verblijfsvoorzieningen MO/BW (inclusief MO jong volwassenen /jonge gezinnen en Hulp en opvang na huiselijk geweld) het huidig aantal aanbieders van 20 aanhouden als maximum.
  - V. Voor Logeeropvang het huidige aantal van 10 aanbieders aanhouden als maximum. Met deze aanbieders werken we als gemeente samen aan de doorontwikkeling van logeeropvang ter ondersteuning van mantelzorgers.
- c. De inzet van **onderaannemers** per aanbieder **wordt voor zover mogelijk binnen de juridische kaders, gemaximeerd**. Met het inzetten van onderaannemers is het zicht op de kwaliteit en de betrouwbaarheid van de dienstverlening beperkt inzichtelijk voor de gemeente. Met het maximeren van de inzet van onderaannemers, wordt dit risico beperkt.
- d. In te stemmen met de vormgeving van de **bekostiging, sturing en verantwoording** van de voorzieningen zodat de keuzes voor de verschillende Wmo voorzieningen zo veel mogelijk op elkaar zijn afgestemd en de gewenste inhoudelijke bewegingen zo goed als mogelijk worden ondersteund:
- I. De uitvraag voor dienstverlening en contractmanagement van aanvullende Wmo-voorzieningen gebeurt in afstemming met de uitvraag voor dienstverlening en contractmanagement binnen wijkteams (Buurteam Amsterdam en de Ouder- en Kindteams) en Jeugd zodat aanbieders zo veel mogelijk uniform en integraal worden benaderd.
  - II. Eenvoudige bekostiging door per Wmo voorziening te bepalen welke bekostigingssystematiek het best passend is (waarbij zoveel mogelijk gekozen wordt voor eenvoudige modellen die administratieve lasten zoveel mogelijk beperken) met een maximum budget per aanbieder per jaar.
- e. Contracten worden aangegaan met **aanbieders** die in staat zijn om innovatie en doorontwikkeling tijdens de uitvoering van het contract te realiseren, kennis en ervaring hebben in de regio Amsterdam en onderscheidend vermogen kunnen aantonen in de gevraagde expertise
- f. Het **aanbod** van aanvullende Wmo-voorzieningen is dekkend voor de **uiteenlopende doelgroepen/achtergronden van Amsterdammers**.
- g. Er wordt ruimte geboden voor innovatieve projecten.

-
3. In te stemmen met de volgende denkrichtingen over de **rol van Buurteams Amsterdam in de toeleiding en toegang** tot de aanvullende Wmo voorzieningen, welke nog nader onderzocht en uitgewerkt wordt dit najaar:
- De toegang tot aanvullende **Ambulante ondersteuning** loopt altijd via Buurteam Amsterdam. De buurtteams bieden het grootste deel van de Ambulante ondersteuning.
  - De toegang tot **Dagbesteding** (arbeidsmatig, Meedoen en Meewerken) loopt altijd via het buurtteam. De buurtteammedewerker maakt de afweging of werken met loonwaarde een optie is of dat participatie via de sociale basis of dagbesteding meer passend is bij de situatie van de Amsterdammer.
  - De toegang tot **Hulp bij het huishouden** loopt via twee sporen. Of via Buurteams Amsterdam of rechtstreeks via de aanbieders van Hulp bij huishouden. In beide gevallen is de rol van het buurtteam om cliënten die Hbh nodig hebben, toe te leiden naar een passende Hbh-aanbieder. In 80% van de gevallen gaat het om enkelvoudige aanvragen.
  - De toeleiding tot **MO/BW** loopt via Buurteams Amsterdam. Dat geldt ook voor Hulp en opvang na huiselijk geweld. De daadwerkelijke toegang tot MO/BW wordt bepaald in de centrale toegang. Voor hulp en opvang na huiselijk geweld blijft ook de toegang via Veilig Thuis bestaan.
  - De toegang tot **Logeeropvang** loopt via Buurteams Amsterdam én rechtstreeks via de aanbieders van logeeropvang.
4. In te stemmen met het verder onderzoeken en uitwerken van het **gebiedsgericht organiseren** van de volgende Wmo voorzieningen om de aansluiting en samenwerking met de buurtteams en de sociale basis te realiseren:
- Inloop dagbesteding wordt gebiedsgericht bekostigd en in samenhang met de sociale basis van de stadsdelen ingericht.
  - Hulp bij het huishouden wordt zodanig gebiedsgericht ingekocht dat er per stadsdeel een overzichtelijk en beperkt aantal aanbieders actief is.
  - De begeleiding van Amsterdammers die individueel begeleid wonen vanuit MO/BW wordt in samenhang en met ondersteuning van Buurteams Amsterdam en aanvullende ambulante ondersteuning ingericht.
5. In te stemmen met de volgende **ontwikkelopdrachten** voor de afzonderlijke Wmo-voorziening:
- Ambulante ondersteuning: in aanvulling op 'reguliere/generalistische' ondersteuning die Buurteams Amsterdam levert, is (specialistische) ambulante ondersteuning beschikbaar. Buurteams Amsterdam en zorgaanbieders werken optimaal samen voor de meest passende ondersteuning aan Amsterdammers. Ook is een consultatiefunctie beschikbaar voor de buurtteams vanuit de gecontracteerde aanbieders.
  - Arbeidsmatige dagbesteding: ingericht als een gezamenlijk product van Zorg

- (Wmo) en Werk (Participatiewet) voor begeleiding van Amsterdammers vanuit zorg naar (betaald) werk.
- c. Hulp bij het huishouden: gebiedsgerichte samenwerking met Buurtteams Amsterdam, de doorontwikkeling van de voorziening Ondersteuning bij huishouden (Obh) in relatie tot de dienstverlening vanuit de buurtteams, en kwaliteitsverbetering.
  - d. Maatschappelijke opvang en beschermd wonen (MO/BW):
    - I. Voortzetten ambulantisering MO/BW.
    - II. Samenvoegen van Maatschappelijke opvang voor dak- en thuisloze jongeren en jonge moeders met MO/BW voor volwassenen tot een gezamenlijke keten.
    - III. Binnen MO/BW (inclusief hulp en opvang na huiselijk geweld) wordt een resultaatgericht sturingsmodel ingericht met zowel kwalitatieve als meetbare criteria.
    - IV. Ontwikkelen van time-outplekken, verblijf voor adempauze. Met het meer individueel huisvesten van kwetsbare cliënten ontstaat er behoefte aan time-outplekken. Deze plekken dragen bij aan het voorkomen van een crisisopname of verdere escalatie en zorgen ervoor dat cliënten zelfstandig kunnen blijven wonen.
  - e. Logeeropvang: Ontwikkelen van veilige plekken voor logeeropvang, waarbij de cliënt in een huiselijke omgeving kan logeren om overbelasting van mantelzorgers te voorkomen.
6. In te stemmen met de volgende vier sporen voor het **sturen op de kwaliteit** van de dienstverlening:
- a. Selectie van aanbieders 'aan de voorkant' op basis van kwaliteitscriteria in de aanvraag voor dienstverlening.
  - b. Doorlopende kwaliteitsbewaking en -verbetering door middel van kwaliteitsonderzoeken van de toezichthouder én verbreding van het klantwaarderingsonderzoek naar alle Wmo-voorzieningen.
  - c. Eisen aan periodieke scholing van het personeel van aanbieders.
  - d. Vormgeven van zelfregie van cliënten en cliënten(ervaringen) een rol geven in het toetsen van de kwaliteit.
7. In te stemmen met het ter bespreking en ter kennisneming agenderen van het voorliggende besluit "Aanvullende ondersteuning Wet maatschappelijke ondersteuning: Ambulante ondersteuning, Dagbesteding, Hulp bij het huishouden, Maatschappelijke opvang en Beschermd wonen en Logeeropvang 2021 tot 2027" voor de gemeenteraad van 6-7 november 2019.
8. Kennis te nemen van het vervolgproces van de besluitvorming en voorbereiding van aanvraag voor dienstverlening voor de aanvullende ondersteuning Wmo.

Wettelijke grondslag

- Wet maatschappelijke ondersteuning 2015

-
- Artikel 160, eerste lid, onder a van de Gemeentewet: het college is bevoegd om het dagelijks bestuur van de gemeente te voeren.
  - Artikel 160 eerste lid onder b van de Gemeentewet: het college is bevoegd beslissingen van de raad voor te bereiden en uit te voeren, tenzij bij of krachtens de wet de burgemeester hiermee is belast.
  - Artikel 169 lid 2 Gemeentewet: het college en elk van zijn leden afzonderlijk geven de raad alle inlichtingen die de raad voor de uitoefening van zijn taak nodig heeft.

Aanvullende informatie commissie

n.v.t.

Uitkomsten extern advies

Wmo adviesraad

Op 9 augustus 2019 heeft de Wmo-Adviesraad advies uitgebracht over de opzet hoofdlijnen opdrachtverlening Wmo 2021: "De Wmo-Adviesraad is blij dat de gemeente kiest voor:

1. het maximaliseren van het aantal aanbieders en van het aantal onderaannemers, waarbij de gemeente geen concessie doet aan de kwaliteit van de geleverde zorg en ondersteuning,
2. het gebiedsgericht organiseren van de aanvullende Wmo-voorzieningen en het versterken van de rol van de Buurtteams daarbij,
3. de ontwikkeling van nieuwe aanvullende producten in samenhang met de maatschappelijke ondersteuning vanuit de Wmo,
4. de zorg die de gemeente heeft voor de kwaliteit van de te leveren Wmo-producten,
5. een contractperiode van 6 jaar, waarbinnen gestreefd wordt naar het goed positioneren van de Buurtteams, het buurtgerichte werken en het ontwikkelen van producten aanvullend op de huidige Wmo-voorzieningen."

De Wmo-Adviesraad onderschrijft hiermee op hoofdlijnen de voorliggende uitgangspunten van de uitvraag voor dienstverlening Wmo 2021. Tegelijk plaats de Wmo-Adviesraad een aantal kanttekeningen en is zij kritisch op een aantal open einden en onduidelijkheden.

Op de eerste plaats is de Wmo-Adviesraad kritisch over het voornemen de toeleiding tot Maatschappelijke opvang/Beschermd wonen te laten lopen via de Buurtteams, maar de daadwerkelijke toegang te beleggen bij de Centrale Toegang. De Wmo-Adviesraad voorziet conflicten tussen het toeleidende Buurtteam en de Centrale Toegang.

Reactie: De gemeente wil de Buurtteams Amsterdam en de Centrale Toegang MO/BW dichter bij elkaar brengen waardoor er altijd samenwerking zal zijn rondom de ondersteuningsvraag van cliënten. De daadwerkelijke uitwerking van de samenwerking, taken en verantwoordelijkheden zal in het uitvoeringsplan worden uitgewerkt. Deze wijziging zal gefaseerd plaatsvinden waarbij investeringen in instrumenten en kennis noodzakelijk is.

Ten tweede vraagt de Wmo-Adviesraad aandacht voor een gedifferentieerde aanpak voor de dagbesteding Speciaal waar het gaat om Arbeidsmatige dagbesteding is differentiatie ten aanzien van diverse speciale doelgroepen belangrijk. Voor sommige leden van deze

Gemeente Amsterdam

Raadscommissie voor Zorg, Jeugd, Mbo-agenda Beroepsonderwijs en Toeleiding
Arbeidsmarkt, Sport en Recreatie, Ouderen

Ter 'advisering aan de gemeenteraad'
voor de commissievergadering van 31 oktober 2019

---

groepen is langdurige ambulante ondersteuning, ook na toeleiding naar betaald werk, essentieel.

Reactie: De gemeente onderschrijft dit standpunt. Naast dagbestedingsvormen blijft het mogelijk om ondersteuning te ontvangen, zo lang als nodig.

Ten derde vraagt de Wmo-Adviesraad aandacht voor de samenwerking tussen Buurtteams en aanbieders aanvullende ondersteuning Hbh: De Wmo-Adviesraad adviseert om de aanbieder te verplichten de aanvraag te melden bij het betreffende Buurtteam. Een aanvraag voor Hulp bij het huishouden is altijd een signaal dat de zelfredzaamheid van de aanvrager beperkt is.

Reactie: De gemeente neemt dit punt mee in de uitwerking.

Ten slotte maakt de Wmo-Adviesraad zich zorgen over het streven van de gemeente het 24-uursaanbod van de Maatschappelijke opvang af te bouwen.

Reactie: Het is echter niet de ambitie van de gemeente om al het 24-uursaanbod af te bouwen, dit blijft een aanbod binnen de Wmo. Het uitgangspunt is wel dat cliënten de beste passende ondersteuning krijgen op de best passende plek, dit kan een 24-uurs voorziening of een zelfstandige woning zijn.

Cliëntenbelang Amsterdam

Op 12 augustus 2019 heeft ook Cliëntenbelang Amsterdam schriftelijk gereageerd op de opzet hoofdlijnen opdrachtverlening Wmo 2021. Cliëntenbelang is positief over het beperken van het aantal aanbieders. Dit met het oog op de werkbaarheid en de beheersbaarheid van de kwaliteit.

Wel vraagt Cliëntenbelang hierbij aandacht voor het belang van diversiteit in het aanbod en keuzemogelijkheden voor cliënten, ook binnen het aanbod van Zorg in Natura.

Reactie: De gemeente onderschrijft dit punt en neemt dit mee in de verdere uitwerking.

Ook vraagt Cliëntenbelang aandacht voor de overdracht van cliënten als gevolg van het inperken van het aantal zorgaanbieders. Een verandering van zorgverlener kan voor cliënten ingrijpend zijn.

Reactie: De gemeente neemt dit punt ter harte. In de implementatie van nieuwe contracten is de overdracht van cliënten van latende aanbieders een heel belangrijk aandachtspunt voor de uitwerking. Daarnaast maakt de gemeente een faseringsplan waarbij de invoering van Buurtteams Amsterdam, en dus de overdracht van cliënten van aanbieders naar Buurtteams, geleidelijk verloopt.

Ten aanzien van de ontwikkelopdrachten voor de Wmo-voorzieningen Arbeidsmatige dagbesteding en Ondersteuning bij het huishouden én voor de regie- en doorverwijsfunctie van Buurtteam Amsterdam ziet Cliëntenbelang graag een meer concrete invulling. Ten aanzien van het resultaatgericht werken voor MO/BW plaatst Cliëntenbelang vraagtekens in verband met de jurisprudentie over resultaatgericht indiceren binnen de Wmo.

Reactie: De gemeente neemt deze punten mee in de uitwerking van de plannen.

Tot slot vraagt Cliëntenbelang extra aandacht voor onderzoek naar kwaliteit in de volgende contractperiode en pleit Cliëntenbelang ervoor dat Amsterdammers met een grote zorgbehoefte niet gedupeerd raken door de wijze van bekostiging.

Gemeente Amsterdam

Raadscommissie voor Zorg, Jeugd, Mbo-agenda Beroepsonderwijs en Toeleiding
Arbeidsmarkt, Sport en Recreatie, Ouderen

Ter 'advisering aan de gemeenteraad'
voor de commissievergadering van 31 oktober 2019

Reactie: Ook deze punten onderschrijft de gemeente. De gemeente zal in de nadere plannen uitwerken hoe bewaakt wordt dat cliënten met een grote zorgbehoefte, voldoende ondersteuning blijven ontvangen. En voor onderzoek naar de kwaliteit zet de gemeente de samenwerking met Cliëntenbelang graag voort. De beleving van de Amsterdammer is de belangrijkste indicator voor kwaliteit.

De gemeente neemt de aandachtspunten van zowel de Wmo-Adviesraad als die van Cliëntenbelang ter harte en mee in de uitwerking van de hoofdlijnen in een vervolgbesluit.

Geheimhouding

n.v.t.

Uitgenodigde andere raadscommissies

n.v.t.

Datum van behandeling in gemeenteraad

6 november 2019

Stukken

Meegestuurd

Bijlage 1: wethoudersbrief 'Inrichting Buurteams Amsterdam' en 'uitvraag voor dienstverlening aanvullende ondersteuning Wmo 2021'
Bijlage 2: reactie Wmo adviesraad op uitgangspunten opdrachtverlening Wmo 2021
Bijlage 3: reactie Cliëntenbelang op uitgangspunten opdrachtverlening Wmo 2021
Bijlage 4: conceptvoordracht gemeenteraad 6-7 november 2019

Ter inzage gelegd

n.v.t.

Behandelend ambtenaar (naam, telefoonnummer en e-mailadres)

OJZ, afdeling Zorg

Nienke Siemonsma: 06-23927517 n.siemonsma@amsterdam.nl en

Anne Roseboom: 06-12285707 a.roseboom@amsterdam.nl
